



נייר עמדה בנושא

הצעת חוק עבודת נשים (תיקון – חופשת אבהות), התשע"ג-2013

תקנות דמי מחלה (היעדרות עקב הריון ולידה של בת זוג) צמצמו את האפשרויות העומדות בפני האב בלקיחת ימי מחלה כדי להתלוות לבת זוגו רק לבדיקות הריון. "הצעת חוק עבודת נשים (תיקון – חופשת אבהות), התשע"ג-2013" כוללת מתן שיקול דעת לאב לאילו בדיקות להצטרף כדי ולשתפו בתהליך ההיריון.

ארגון רבני "צהר" מבקש להביע את תמיכתו בהצעת חוק זו מן הנימוקים הבאים:

- 1. הילד שייך גם לאביו מתחילת ההיריון.** ההלכה היהודית רואה את הילד כמיוחס לאביו עוד בהיותו עובר (רמב"ם, חובל ומזיק, ד, א). לכן, האב צריך לראות את עצמו שותף בכל מה שעובר על ילדו גם בתקופת ההיריון, ולא לראות בזה עניין פרטי של האם.
- 2. תמיכה רגשית ורפואית לאחר כל לידה.** על פי ההלכה, הבעל חייב לדאוג לבריאותה של אשתו,¹ ובכלל זה גם החובה להימצא יחד עמה במצבי מצוקה בכלל ובלידה בפרט, ובכך לסייע לה בעיקר רגשית. משום כך, התירו פוסקי ההלכה בדורנו לבעל לנסוע לבית החולים עם אשתו העומדת ללדת אפילו בשבת, מפני שליווי היולדת נחשב "פיקוח נפש" (הרב עובדיה יוסף, ילקוט יוסף, שבת כרך ד עמ' רצט; תיב). דוגמה ליחס הראוי של הבעל לכאבה של אשתו היה הרב אריה לוי, רבם של האסירים, שליווה את אשתו אל הרופא ואמר לו: "דוקטור, הרגל של אשתי כואבת לנו".
- 3. הלידה היא רגע מכונן בבניין התא המשפחתי.** הימצאות הבעל יחד עם אשתו וילדם המשותף בימים הראשונים שלאחר הלידה מסייעת להם לחלוק יחד אירוע מכונן זה כיחידים וכזוג. על פי היהדות, "שלשה שותפין הן באדם: הקב"ה ואביו ואמו" (קידושין ל ע"ב). לפיכך, הלידה היא אירוע משותף לשני בני הזוג. הברית המיוחדת בין הבעל לאשתו מתוארת בפסוק "על כן יעזב איש את אביו ואמו וידבק באשתו והיו לבשר אחד" (בראשית ב, כד), מושג שנתפרש על ידי חכמים כמתייחס ללידת ילדם המשותף.² משום כך, יש ערך רב למתן אפשרות לבני הזוג להיות יחד בשבוע הלידה בלא מתח מידי מיותר. ראוי לציין כי השכבות המבוססות מבחינה כלכלית, שתעסוקתן גמישה יותר, מסוגלות בדרך כלל למלא צורך זה. משום כך, הצעת החוק באה למעשה להיטיב דווקא עם השכבות החלשות, לצמצם פערים באיכות החיים ולסייע בבניית החוסן משפחתי.

¹ משנה כתובות ד, ט. "רפואתה כיצד? לקתה, חייב לרפאותה, בין רפואה שיש לה קצבה בין רפואה שאין לה קצבה" (שו"ע אבן העזר עט, א).

² כלשון רש"י שם: "לבשר אחד" - הולד נוצר על ידי שניהם, ושם נעשה בשרם אחד".